

**ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Զ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Վ.Վ.Հարությունյան/Ա.Ա.Հ./

Արձանագրություն № 1

«28» օգոստոսի 2023 թ.

**ԷԻԿ/բ- 053 ՆՈՐԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԶԲՈՍԱՇՐՋՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՍԵՐՎԻՍԻ ՄԵՋ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ**

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝	101801.00.6, Մերվիս /դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/
Կրթական ծրագիր՝	101801.01.6, Մերվիս /դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/
Որակավորման աստիճան՝	սերվիսի բակալավր /բակալավր, մագիստրատուրա/
Ամբիոն՝	Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման /ամբիոնի լրիվ անվանումը/
Ուսուցման ձևը՝	առկա /առկա, հեռակա/
Կուրս/կիսամյակ	առկա 3, 5-րդ կիսամյակ
Դասախոս(ներ)՝	Մասուն Բաղդասարյան /անուն, ազգանուն/ Էլ. հասցե/ներ sbaghdasaryan@inbox.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8.	Դասավանդման մեթոդներ
9.	Ուսումնառության մեթոդները
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
	12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
	12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
	12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
	12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14.	Գնահատում
	14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում
	14.2. Հարցաշար
	14.3. Գնահատման չափանիշներ
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Նորարարությունը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ» դասընթացը կարևորվում է սերվիսի բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է **101801.01.6** կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

- Նորարարությունների զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Նորարարությունների չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Նորարարությունների համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Նորարարությունները վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- Մովորեցնել գիտական նորարարությունների տեսական հիմքերը:
- Բացատրել նորարարությունների օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Մովորեցնել ուսանողներին կատարել նորարարական բնույթի հետազոտություններ, վերլուծություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Մովորեցնել ուսանողներին վերլուծել նորարարության առանձնահատկությունները զբոսաշրջության և սերվիսի համատեքստում:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/.

«Նորարարությունը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների աշխարհագրական գիտելիքների, հասկացությունների հմտությունների առկայությունը

կամ

«Նորարարությունը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը **101801.01.6** «Սերվիս» մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Սերվիսի հետազոտության մեթոդներ», «Ընդհանուր երկրագիտություն», «Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն» դասընթացներից:

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Նորարարությունը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. Իմանա նորարարության տեսական հիմունքները,
2. Իմանա նորարարության ուսումնասիրման մեթոդական հիմքները
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի նորարարության հետազոտության մեթոդներին,
5. կարողանա բացահայտել նորարարությունների չափանիշների պահանջները
6. կարողանա նորարարությունների հետազոտությունների շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)³

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)³

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Նորարարությունը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել սերվիս մասնագիտական գործունեության ընթացքում, հետազոտական լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և սերվիս բնագավառում գիտական հետազոտություններ

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրաքանչյուր ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	5 կրեդիտ/150 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	32	
Գործնական աշխատանք	20	
Սեմինար պարապմունք	-	
Լաբորատոր աշխատանք	-	
Ինքնուրույն աշխատանք	98	
Ընդամենը	150	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	Քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴ .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների,

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել էլույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդալուծիան:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Կոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Ձեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. Դասավանդման մեթոդներն են՝⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր.

9. Ուսումնառության մեթոդներն են՝⁷ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում.

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:
⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար սարահամույթ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Նորարարություն հասկացության բովանդակությունը	2				6
2.	Նորարարական գործընթացներ, բնորոշումներ	2		2		6
3.	Նորարարությունների ֆունկցիաները և կենսացիկլը	2				6
4.	Նորարարական գործընթացների պլանավորումը, ռիսկերը	2		2		6
5.	Նորարարության ռազմավարական և տակտիկական նպատակները	2		2		6
6.	Հասարակության մոդեռնիզացումը նորարարական զարգացման համատեքստում	2		2		6
7.	Զբոսաշրջության նորարարական համաշխարհային փորձի կիրառումը	2		2		6
8.	Նորարարական քաղաքականության մարքետինգային բաղադրիչը	2				6
9.	Գիտատեխնիկական նորարարությունների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա	2		2		6
10.	Տրանսպորտի զարգացման միտումները և նրա սերվիս Նշանակությունը	2		2		6
11.	Տնտեսության գլոբալացումը և զբոսաշրջությունը	2				8

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

12.	Քաղաքական, տնտեսական և սոցիալական ոլորտների ազդեցությունը զբոսաշրջության և սերվիս նորարարությունների վրա	2		2		6
13.	Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության դերը նորարարությունների խթանման գործընթացում	2		2		6
14.	Նոր զբոսաշրջության պրակտիկան	2				6
15.	Նորարարությունը հյուրանոցային բիզնեսում	2				6
16.	Նորարարությունը ՀՀ ում, արտաքին և ներքին գործոններ	2		2		6
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		32		20		98

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Սելվինազյան Բ. Ս., Հաջոյան Ռ. Ս., «Զբոսաշրջության մարքեթինգ», Երևան 2003, 123 էջ :	2003
2.	Հարությունյան Շ.Լ., Զբոսաշրջության ինդուստրիա և աշխարհագրություն, Երևան, 2004, 160 էջ:	2004
3.	Զորին Ի. Վ., Կվարտալնով Վ. Ա., Տուրիստիկա, Երևան 2006, 344 էջ;	2006
4.	Новиков В.С. Инновации в туризме М.: ИЦ "Академия", 2007. - 208 с	2007
5.	Малахова Н. Н., Ушаков Д. С. : Инновации в туризме и сервисе, М., 2010, 224 ст:	2010
6.	Александрова А.Ю. География мировой индустрии туризма, А.Ю. Александрова, М., 1998.	1998
7.	Балабанов И.Т. Экономика туризма: Учеб. пособие / И.Т. Балабанов, А.И. Балабанов. – М.: Финансы и статистика, 1999.	1999
8.	Блохин Ю.И. Концепции социально-экономической модели развития туризма в крупном туристическом центре / Ю.И. Блохин // Туристские фирмы– Вып. 17. – СПб.: Олдис, 1998.	1998
9.	Гунин В.Н. Управление инновациями: 17модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации». Модуль - 1 / В.Н. Гунин, В.П. Баранчев, В.А. Устинов, С.Ю. Ляпина. –	2000

	М.: ИНФРА-М, 2000, 272 с.	
10	Казанцев, Л.Э. Минидели. – М.: Экономика, 2000, 475 с.	2000
11.	Ильенкова С.Д. Инновационный менеджмент, С.Д. Ильенкова, Л.М. Гомберг, С.Ю. Ягудин и др. М.: ЮНИТИ–ДАНА, 2003. 343 с	
12	<i>Друкер Питер Ф.</i> Задачи менеджмента в XXI веке : {пер. с англ.} / Питер Ф. Друкер. — М.: Издательский дом «Вильяме», 2003.	2003
13	<i>Енджейчик Ирена.</i> Современный туристский бизнес. Экстратегия в управлении фирмой : [пер. с польск.] / Ирена Енджейчик. — М.: Финансы и статистика, 2003.	2003
14	<i>Зенкин И. В.</i> Право Всемирной торговой организации : учеб. пособие / И. В. Зенкин. — М.: Международные отношения, 2003.	2003
15	<i>Иванова Н. И.</i> Национальные инновационные системы / Н. И. Иванова. — М.: Наука, 2002.	2002
16	Инновационный менеджмент / {С Д. Ильенкова, Л. М. Гохберг, С. Ю. Ягудин и др.}; под ред. проф. С. Д. Ильенковой. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003.	2003
17	Международный туризм : Правовые акты, сост. Н. И. Волошин, М.: Финансы и статистика, 2002.	2002
18	<i>Морозов Ю. П.</i> Инновационный менеджмент, Ю. П. Морозов, А. И. Гаврилов, А. Г. Городнов. - М.: ЮНИТИ-ДАНА,	
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	<i>Փатхутдинов Р.А.</i> Инновационный менеджмент, Р. А. Фатхутдинов.,Питер, 2003	2003
2	<i>Янковский К. П.</i> Введение в инновационное предпринимательство, Питер, 2004.	2004
3	Ресурсы инноваций : организационный, финансовый, административный под ред. проф. И. П. Николаевой. М, 2003.	2003
4	<i>Сенин В. С.</i> Организация международного туризма, М.: 2003.	2003
5	<i>Котлер Филипп,</i> Новые маркетинговые технологии, Методики создания гениальных идей, «Нева», 2004.	2004
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	https://cyberleninka.ru/article/n/innovatsii-na-predpriyatiah-turizma-i-servisa	
2.	https://www.ozon.ru/search/?deny_category_prediction=true&from_global	

3.	https://www.labirint.ru/books/161627/	
----	---	--

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Նորարարություն հասկացության բովանդակությունը	Գիտական նորարարության բովանդակության բացահայտումը	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
2.	Նորարարական գործընթացներ, բնորոշումներ	Նորարարական գործընթացների էությունը, ձևերը	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
3.	Նորարարությունների ֆունկցիաները և կենսացիկլը	Նորարարության ֆունկցիաների դասակարգումը	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
4.	Նորարարական գործընթացների պլանավորումը, ռիսկերը	Նորարարական գործընթացների պլանավորման մշակումը	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
5.	Նորարարության ռազմավարական և տակտիկական նպատակները	Նորարարության ռազմավարական առաջնահերթությունների գնահատումը	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
6.	Հասարակության մոդեռնիզացումը նորարարական զարգացման համատեքստում	Հասարակության մոդեռնացման և նորարարության զարգացման հնարավորությունների կապերի բացահայտում	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
7.	Զբոսաշրջության նորարարական համաշխարհային փորձի	Պարզաբանել միջազգային փորձի նշանակությունը	2	1, 2, 3, 4, 5, 9

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	կիրառումը			
8.	Նորարարական քաղաքականության մարքեթինգային բաղադրիչը	Մարքեթինգի դերը նորարարության մեջ	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
9.	Գիտատեխնիկական նորարարությունների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա	ԱՏՀ ի դերի բացահայտում	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
10.	Տրանսպորտի զարգացման միտումները և նրա սերվիս նշանակությունը	Տրանսպորտի նշանակության պարզաբանում	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
11	Տնտեսության գլոբալացումը և զբոսաշրջությունը	Գլոբալացման ազդեցությունը զբոսաշրջության գործընթացում	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
12.	Քաղաքական, տնտեսական, սոցիալական ոլորտների ազդեցությունը զբոսաշրջության և սերվիս նորարարությունների վրա	Պետական քաղաքականության դերը նորարարությունների վրա	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
13	Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության դերը նորարարությունների խթանման գործընթացում	ՋՀԿ ի ազդեցությունը	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
14	Նոր զբոսաշրջության պրակտիկան	Զբոսաշրջության պրակտիկ գորընթացները	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
15	Նորարարությունը հյուրանոցային բիզնեսում	Հյուրանոցների զարգացման հնարավորությունները	2	1, 2, 3, 4, 5, 9

16	Նորարարությունը ՀՀ ում, արտաքին և ներքին գործոններ	ՀՀ նորարարության վրա ազդող գործոնները	2	1, 2, 3, 4, 5, 9
----	--	---------------------------------------	---	------------------

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Նորարարական գործընթացներ, բնորոշումներ	Նորարարական գործընթացի ձևերը	2	Գրավոր և բանավոր	1, 2, 3, 4, 5, 9,11
2.	Նորարարական գործընթացների պլանավորումը, ռիսկերը	Նորարարական գործընթացի պլանավորման մշակումը	2	Գրավոր և բանավոր	1, 2, 3, 4, 5, 9,11
3	Նորարարության ռազմավարական և տակտիկական նպատակները	Նորարարության նպատակների բացահայտում	2	Գրավոր և բանավոր	1, 2, 3, 4, 5, 9,11
4	Հասարակության մոդերնիզացումը նորարարական զարգացման համատեքստում	Հասարակության գիտակցական զարգացում	2	Գրավոր և բանավոր	1, 2, 3, 4, 5, 9,11

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

5	Զբոսաշրջության նորարարական համաշխարհային փորձի կիրառումը	Փորձի վերլուծություն	2	Գրավոր և բանավոր	1, 2, 3, 4, 5, 9,11
6	Գիտատեխնիկական նորարարությունների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա	ԱՏՀ ի ներկայացում, վերլուծություն	2	Գրավոր և բանավոր	1, 2, 3, 4, 5, 9,11
7	Տրանսպորտի զարգացման միտումները և նրա սերվիս Նշանակությունը	Տրանսպորտի դերի բացահատում	2	Գրավոր և բանավոր	1, 2, 3, 4, 5, 9,11
8	Քաղաքական, տնտեսական և սոցիալական ոլորտների ազդեցությունը զբոսաշրջության և սերվիս նորարարությունների վրա	Ջաղաքականության դերի գրահատում	2	Գրավոր և բանավոր	1, 2, 3, 4, 5, 9,11
9	Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության դերը նորարարությունների խթանման գործընթացում	ՋՀԿ ի ազդեցության վերլուծություն	2	Գրավոր և բանավոր	1, 2, 3, 4, 5, 9,11
10	Նորարարությունը ՀՀ ում, արտաքին և ներքին գործոններ	Գորպոնների բնույթը և վերլուծությունը	2	Գրավոր և բանավոր	1, 2, 3, 4, 5, 9,11

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնասիրողական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
-----	------	-----------------------	-----------	--------------	-----------------------------

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	-	-	-	-	-
2.	-	-	-	-	-

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹³
1.	Գովազդի դերը նորարարությունների զարգացման գործընթացում	Գովազդային նորարարությունների էությունը, նշանակությունը	Գրավոր, բանավոր	Նախավերջին և վերջին գործնականի դասաժամին	Գրավոր և բանավոր ներկայացման գնահատում	1, 2, 3, 4, 5, 9
2.	Ավանդույթները և նորարարությունները զբոսաշրջության զարգացման հետազոտություններում	Նորարարական ձևերի բացահայտում	Գրավոր, բանավոր	Նախավերջին և վերջին գործնականի դասաժամին	Գրավոր և բանավոր ներկայացման գնահատում	1, 2, 3, 4, 5, 9
3.	Նորարարությունների կիրառությունը էկոզբոսաշրջության բնագավառում	Նորարարությունները էկոզբոսաշրջության մեջ	Գրավոր, բանավոր	Նախավերջին և վերջին գործնականի դասաժամին	Գրավոր և բանավոր ներկայացման գնահատում	1, 2, 3, 4, 5, 9
4	ԱՏՀ ի դերը զբոսաշրջության տեղեկատվական նորարարությունների մեջ	ԱՏՀ ի բովանդակությունը	Գրավոր, բանավոր	Նախավերջին և վերջին գործնականի դասաժամին	Գրավոր և բանավոր ներկայացման գնահատում	1, 2, 3, 4, 5, 9

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր. ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Թեմատիկ քարտեզներ
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	-
Սարքեր, սարքավորումներ	-
Համակարգչային ծրագրեր	GIS համակարգչային ծրագիր
Այլ	-

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. **Գնահատում**

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

14.1. **Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝**

- Գործնական, սեմինար և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում ուսանողի ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը 40 միավոր:
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (առկա ուսուցման համակարգում՝ ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, հեռակա ուսուցմա համակարգում՝ քննություն և ստուգարք՝ առավելագույնը 40 միավոր):
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. **Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.**

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ :

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Նորարարություն հասկացության բովանդակությունը
2. Նորարարության տեսակները
3. Նորարարական գործընթացներ
4. Նորարարության գործունեության բնորոշումները
5. Նորարարությունների ֆունկցիաները և կենսացիկլը
6. Նորարարական գործընթացների պլանավորումը
7. Ռիսկերը նորարարական գործունեության մեջ
8. Նորարարության ռազմավարական և տակտիկական նպատակները
9. Նորարարություն հասկացությունը սերվիսի մեջ
10. Նորարարության պրակտիկ գործընթացների կառավարումը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ
11. Հասարակության մոդեռնիզացումը նորարարական զարգացման համատեքստում
12. Զբոսաշրջության նորարարական համաշխարհային փորձի կիրառումը
13. Նորարարության սկզբնաղբյուրները զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ
14. Նորարարությունների դասակարգումը
15. Նորարարական գործընթացների սխեման
16. Նորարարական քաղաքականության մարքեթինգային բաղադրիչը
17. Նորարարության ձեռնարկատիրական տիպերը և ձևերը
18. Գիտատեխնիկական նորարարությունների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա
19. Ավիոացիոն տրանսպորտի զարգացման միտումները և նրա սերվիս դերը
20. Երկաթուղային տրանսպորտի զարգացման միտումները
21. Տնտեսության գլոբալացումը և զբոսաշրջությունը
22. Քաղաքական, տնտեսական և սոցիալական ոլորտների ազդեցությունը զբոսաշրջության և սերվիս նորարարությունների վրա
23. Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության դերը նորարարությունների տարածման խթանման գործում
24. Նոր զբոսաշրջության պրակտիկական
25. Նորարարությունը զբոսաշրջության մեջ
26. Սերվիսի նորարարական առանձնահատկությունները
27. Նորարարությունը զբոսաշրջության կազմակերպություններում
28. Նորարարությունը հյուրանոցային բիզնեսում
29. Զբոսաշրջության կայուն զարգացման սկզբունքները
30. Նորարարության ռազմավարությունը ՀՀ-ում, արտաքին և ներքին գործոններ
31. Նորարարական գործընթացների մոդելները
32. Սերվիսի, զբոսաշրջության տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և նորարարական գործընթացները հյուրանոցային բիզնեսում

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկված թեմաները.

1. Նորարարություն հասկացության բովանդակությունը
2. Նորարարության գործունեության բնորոշումները
3. Նորարարությունների ֆունկցիաները և կենսացիկլը

4. Նորարարական գործընթացների պլանավորումը, ռիսկերը
5. Նորարարության ռազմավարական և տակտիկական նպատակները
6. Հասարակության մոդեռնիզացումը նորարարական զարգացման համատեքստում
7. Զբոսաշրջության նորարարական համաշխարհային փորձի կիրառումը
8. Նորարարական քաղաքականության մարքեթինգային բաղադրիչը

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

1. Նորարարություն հասկացության բովանդակությունը
2. Նորարարության տեսակները
3. Նորարարական գործընթացներ
4. Նորարարության գործունեության բնորոշումները
5. Նորարարությունների ֆունկցիաները և կենսացիկլը
6. Նորարարական գործընթացների պլանավորումը
7. Ռիսկերը նորարարական գործունեության մեջ
8. Նորարարության ռազմավարական և տակտիկական նպատակները
9. Նորարարություն հասկացությունը սերվիսի մեջ
10. Նորարարության պրակտիկ գործընթացների կառավարումը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ
11. Հասարակության մոդեռնիզացումը նորարարական զարգացման համատեքստում
12. Զբոսաշրջության նորարարական համաշխարհային փորձի կիրառումը
13. Նորարարության սկզբնաղբյուրները զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ
14. Նորարարությունների դասակարգումը
15. Նորարարական գործընթացների սխեման
16. Նորարարական քաղաքականության մարքեթինգային բաղադրիչը

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

▪ **Ընդգրկվող թեմաները.**

1. Գիտատեխնիկական նորարարությունների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա
2. Տրանսպորտի զարգացման միտումները և նրա սերվիս դերը
3. Տնտեսության գլոբալացումը և զբոսաշրջությունը
4. Քաղաքական, տնտեսական և սոցիալական ոլորտների ազդեցությունը զբոսաշրջության և սերվիս նորարարությունների վրա
5. Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության դերը նորարարությունների տարածման խթանման գործում
6. Նոր զբոսաշրջության պրակտիկական
7. Նորարարությունը հյուրանոցային բիզնեսում
8. Նորարարության ՀՀ-ում, արտաքին և ներքին գործոններ

▪ **Ընդգրկված հարցեր.**

1. Նորարարության ձեռնարկատիրական տիպերը և ձևերը
2. Գիտատեխնիկական նորարարությունների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա

3. Ավիոացիոն տրանսպորտի զարգացման միտումները և նրա սերվիս դերը
4. Երկաթուղային տրանսպորտի զարգացման միտումները
5. Տնտեսության գլոբալացումը և զբոսաշրջությունը
6. Քաղաքական, տնտեսական և սոցիալական ոլորտների ազդեցությունը զբոսաշրջության և սերվիս նորարարությունների վրա
7. Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության դերը նորարարությունների տարածման խթանման գործում
8. Նոր զբոսաշրջության պրակտիկան
9. Նորարարությունը զբոսաշրջության մեջ
10. Սերվիսի նորարարական առանձնահատկությունները
11. Նորարարությունը զբոսաշրջության կազմակերպություններում
12. Նորարարությունը հյուրանոցային բիզնեսում
13. Զբոսաշրջության կայուն զարգացման սկզբունքները
14. Նորարարության ռազմավարությունը ՀՀ-ում, արտաքին և ներքին գործոններ
15. Նորարարական գործընթացների մոդելները
16. Սերվիսի, զբոսաշրջության տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և նորարարական գործընթացները հյուրանոցային բիզնեսում

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

- Տեսական գիտելիքները.....:
- Գործնական աշխատանքները.....:
- Սեմինար պարապմունքները.....:
- Լաբորատոր աշխատանքները.....:
- Ինքնուրույն աշխատանքը.....:

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն`	101801.00.6 Մերվիս <i>/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/</i>
Կրթական ծրագիր`	101801.01.6 Մերվիսի <i>/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/</i>
Որակավորման աստիճան`	Մերվիսի բակալավր <i>/բակալավր, մագիստրատուրա/</i>

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/Բ-053 Նորարարությունը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 1-ին կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	52	Դասախոսություն	32
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	20
	Ինքնուրույն	98		
Ընդամենը	150			
Ստուգման ձևը	ընթացիկ քննություն			
Դասընթացի նպատակը	<p>Դասընթացի նպատակն է.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Նորարարությունների զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին: ▪ Նորարարությունների չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ: ▪ Նորարարությունների համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից: ▪ Նորարարությունները վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում: 			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Իմանա նորարարության տեսական հիմունքները, 2. Իմանա նորարարության ուսումնասիրման մեթոդական հիմքները <p><i>Հմտություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. տիրապետի նորարարության հետազոտության մեթոդներին <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում 2. կարողանա բացահայտել նորարարությունների չափանիշների պահանջները 			

	<p>3.կարողանա նորարարությունների հետազոտությունների շրջանակներում կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1 Նորարարություն հասկացության բովանդակությունը</p> <p>Թեմա 2 Նորարարական գործընթացներ, բնորոշումներ</p> <p>Թեմա 3 Նորարարությունների ֆունկցիաները և կենսացիկլը</p> <p>Թեմա 4 Նորարարական գործընթացների պլանավորումը, ռիսկերը</p> <p>Թեմա 5 Նորարարության ռազմավարական և տակտիկական նպատակները</p> <p>Թեմա 6 Հասարակության մոդեռնիզացումը նորարարական զարգացման համատեքստում</p> <p>Թեմա 7 Զբոսաշրջության նորարարական համաշխարհային փորձի կիրառումը</p> <p>Թեմա 8 Նորարարական քաղաքականության մարքեթինգային բաղադրիչը</p> <p>Թեմա 9 Գիտատեխնիկական նորարարությունների ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա</p> <p>Թեմա 10 Տրանսպորտի զարգացման միտումները և նրա սերվիս Նշանակությունը</p> <p>Թեմա 11 Տնտեսության գլոբալացումը և զբոսաշրջությունը</p> <p>Թեմա 12 Քաղաքական, տնտեսական և սոցիալական ոլորտների ազդեցությունը զբոսաշրջության և սերվիս նորարարությունների վրա</p> <p>Թեմա 13 Զբոսաշրջության համաշխարհային կազմակերպության դերը նորարարությունների խթանման գործընթացում</p> <p>Թեմա 14 Նոր զբոսաշրջության պրակտիկան</p> <p>Թեմա 15 Նորարարությունը հյուրանոցային բիզնեսում</p> <p>Թեմա 16 Նորարարությունը ՀՀ ում, արտաքին և ներքին գործոններ</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Գնահատումն իրականացվում է «ՎՊՀ ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ»-ին համապատասխան:</p> <p>https://new.vsu.am/karg/2023/usanoxneri%20giteliqneri%20stugman.pdf</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր-</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Մելվինազյան Բ. Ս., Հաջոյան Ռ. Մ., «Զբոսաշրջության մարքեթինգ», Երևան 2003, 123 2. Հարությունյան Շ.Լ, Զբոսաշրջության ինդուստրիա և աշխարհագրություն, Երևան, 2004, 160 էջ 3. Զորին Ի. Վ., Կվարտալնով Վ. Ա., Տուրիստիկա, Երևան 2006, 344 էջ;

4. Новиков В.С. Инновации в туризме М.: ИЦ "Академия", 2007. - 208 с
5. Малахова Н. Н., Ушаков Д. С. : Инновации в туризме и сервисе, М., 2010, 224 ст:
6. Александрова А.Ю. География мировой индустрии туризма, А.Ю. Александрова, М., 1998.
7. Балабанов И.Т. Экономика туризма: Учеб. пособие / И.Т. Балабанов, А.И. Балабанов. – М.: Финансы и статистика, 1999.
8. Блохин Ю.И. Концепции социально-экономической модели развития туризма в крупном туристическом центре / Ю.И. Блохин // Туристские фирмы– Вып. 17. – СПб.: Олдис, 1998.
9. Гунин В.Н. Управление инновациями: 17модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации». Модуль - 1 / В.Н. Гунин, В.П. Баранчеев, В.А. Устинов, С.Ю. Ляпина. – М.: ИНФРА-М, 2000, 272 с.
10. Казанцев, Л.Э. Минидели. – М.: Экономика, 2000, 475 с.
11. Ильенкова С.Д. Инновационный менеджмент, С.Д. Ильенкова, Л.М. Гомберг, С.Ю. Ягудин и др. М.: ЮНИТИ–ДАНА, 2003. 343 с
12. *Друкер Питер Ф.* Задачи менеджмента в XXI веке : {пер. с англ.} / Питер Ф. Друкер. — М.: Издательский дом «Вильямс», 2003.
13. *Енджейчик Ирена.* Современный туристский бизнес. Экостратегия в управлении фирмой : [пер. с польск.] / Ирена Енджейчик. — М.: Финансы и статистика, 2003.
14. *Зенкин И. В.* Право Всемирной торговой организации : учеб. пособие / И. В. Зенкин. — М.: Международные отношения, 2003.
15. *Иванова Н. И.* Национальные инновационные системы / Н. И. Иванова. — М.: Наука, 2002.
16. Инновационный менеджмент / {С Д. Ильенкова, Л. М. Гохберг, С. Ю. Ягудин и др.}; под ред. проф. С. Д. Ильенковой. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003.
17. Международный туризм : Правовые акты, сост. Н. И. Волошин, М.: Финансы и статистика, 2002.
18. *Морозов Ю. П.* Инновационный менеджмент, Ю. П. Морозов, А. И. Гаврилов, А. Г. Городнов. - М.: ЮНИТИ-ДАНА,

Цршgnlgrhу-

1. *Фатхутдинов Р.А.* Инновационный менеджмент, Р. А. Фатхутдинов., Питер, 2003
2. *Янковский К. П.* Введение в инновационное предпринимательство, Питер, 2004.
3. Ресурсы инноваций : организационный, финансовый, административный под ред. проф. И. П. Николаевой. М, 2003.
4. *Сенин В. С.* Организация международного туризма, М.: 2003.
5. *Котлер Филипп,* Новые маркетинговые технологии, Методики создания гениальных идей, «Нева», 2004.